

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ - YL
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Modern Dönemde Kelamda Yenileşme Hareketleri	TİB5026		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Temel İslam Bilimleri - YL - Lisansüstü (Yüz yüze)				
Amaç	21. Yüzyılın din ve dünya görüşleri karşısında Kelam ilminin yöntem ve konuları bakımından geçirdiği süreçleri bilmek.				
Ders İçeriği	Kelâm ilmi ve Bugünkü Konumu: Yakın Dönemde Kelâm İlmini Etkileyen Gelişmeler; Kelâmıda Yenilik Arayışları; Kelâm Alanında Sistematik Yeniden Yapılanma; Amaç, Metod ve Konular Bakımından Yenilenme (Tecdîd); Teolojik dil ve bilimsel dil; Teolojinin tecrübî doğrulama yöntemiyle ilişkisi; Temel Problemler: Bilgi Sorunu ve Akılcılık, Ulûhiyet Sorunu: Tanrı hakkında konuşma imkânı; Tabiat Kavramı, Peygamberlik Sorunu, Öteki Dünya Sorunu, İnsan Anlayışı: İnsan Aklı, Nesneler Dünyası ve Ahlâkî Değerler, Hür İrade ve Sorumluluk; Bilgi ve iman sorunu; Klâsik Tartışmaların Önemini Yitirmesi, Mezhep Taassubunun Zayıflaması ve Eleştiri Zihniyetinin Gelişmesi.				
Ders Kaynakları	Özevarlı, M. Sait, Kelam'da Yenilik Arayışları, İsam yay. İstanbul 1998; Karadaş, Cağfer, Çağdaş İslam Düşünürleri, Ensar Neş. İst. 2007; Fazlur Rahman, 1990. İslâm ve Çağdaşlık (İslâm Eğitim Tarihinde) Fikrî Bir Geleneğin Değişimi, çev. Apaslan Açıkgenç ve M. Hayri Kıbaçoğlu, Fecr Yayınevi. 2001; Kelâmın İşlevselliği ve Günümüz Kelâm Problemleri, İ.İ.F.V. Yayınları. Sıddıkî, Mazharuddîn, 1990 İslâm Dünyasında Modernist Düşünce, çev. Murat Fırat ve Göksel Korkmaz, Dergâh Yayınları.				

Hafta	Konu
1	Kelam ve yenileşme
2	Kelam ilmini etkileyen gelişmeler
3	Yenilik düşüncesinin oluşumu
4	Mısır ve Hint alt kıtasındaki Kelam İlmi eserleri
5	Osmanlı topraklarında yenileşme hareketi ve Kelam eserleri
6	Yenilik düşüncesinin muhtevası
7	Temel Problemler: Bilgi ve varlık
8	Ara Sınav
9	Ulûhiyet bahsi
10	Nübüvvet tartışmaları
11	Ahret mevzuları
12	Modern dönem konuları: İnsan hakları
13	Dinler ve mezhepler: Etkileşim ve Diyalog
14	Kadının din ve hayattaki konumu
15	Bilimsel gelişmeler ve din
16	Final

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	3	14
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	2	14
Önceden planlanmış özel beceriler	Problem Çözme	2	7
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Küçük Grup Tartışması	2	7
Ara Sınav 1		2	1
Ödev 1		48	1
Final		2	1
Ders İş Yüğü:		192	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		7,53	

Program Çıktıları
1 Temel İslam bilimleri alanındaki temel kaynakları, gerçekleştireceği bilimsel araştırmalarda kullanabilecek düzeyde tanıır.
2 Araştırma yapma ve kaynakları uygun şekilde kullanma becerisine sahip olur.
3 Araştırma yapabilecek yeterli bilgi birikimini edinir ve alanla ilgili temel bilgilere sahip olur.
4 Bilgi kaynaklarından elde ettiği bilgileri, bilimsel kriterler çerçevesinde değerlendirir.
5 Alanla ilgili meseleleri tanıır, söz konusu meseleler üzerinde bilimsel düşünme becerisi kazanır.
6 Alanla ilgili kaynakları kullanabilecek derecede Arapça ve bir batı diline sahip olur.
7 Bilimsel araştırma etiğine sahip olur.
8 Alanla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
9 Alanında edindiği bilgileri, farklı alanlardan gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar ve yeni bilgiler üretir.
10 Alanla ilgili edindiği bilgileri sözlü ve yazılı olarak kullanma becerisine sahip olur.
11 Alanıyla ilgili etkinliklere katılır ve katkıda bulunur.
12 Uzmanlık bilgi ve becerilerini, disiplinler arası çalışmalarda kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12
Kelam ilmini etkileyen gelişmeleri bilir.	4	3	4	5	3	3	5	3	5	4	2	3
Yenilik düşüncesinin nedenlerini ve oluşumunu kavrar.	4	4	4	5	5	3	4	4	5	3	2	3
Yenilikçi kelam düşüncesinin yapısının kökenleri ile tezahürleri arasında ilişki kurabilir.	4	4	4	4	5	3	4	4	4	4	2	3
Farklı kelam ekollerinin hem klâsik İslâm düşüncesinde hem de modern dönemdeki yerini tartışabilir, analiz edebilir ve eleştirebilir.	4	4	5	5	3	3	3	3	3	3	2	3
Modern dönemde tartışılan konuları bilir ve mevcut sorunların çözümü için bilimsel kritiğini yapabilir.	4	4	4	4	5	3	4	3	3	3	2	3
Ortalama Değer	4	3,8	4,2	4,6	4,2	3	4	3,4	4	3,4	2	3

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgi/tir/428455>